Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol

National Assembly for Wales
Constitutional and Legislative Affairs Committee

Elin Jones AC
Llywydd

25 Mawrth 2019

Annwyl Lywydd

Rheol Sefydlog 30A – Cydsyniad mewn Perthynas ag Offerynnau Statudol a Wneir gan Weinidogion y DU

Rwy'n ysgrifennu mewn perthynas â Rheol Sefydlog 30A. Mae'r Rheol Sefydlog hon yn ei gwneud yn ofynnol i aelod o Lywodraeth Cymru osod memorandwm cydsyniad offeryn statudol (memorandwm) gerbron y Cynulliad Cenedlaethol mewn perthynas ag unrhyw offeryn statudol perthnasol a osodir gerbron Senedd y DU gan Weinidogion y DU sy'n diwygio deddfwriaeth sylfaenol o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad.

Fel y nodwyd yn ein hadroddiad diweddar, sef *Craffu ar reoliadau a wnaed o dan Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018: Adroddiad cynnydd* (adroddiad cynnydd), nid yw Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno cynigion yn ceisio cydsyniad y Cynulliad Cenedlaethol i'r rheoliadau sy'n ddarostyngedig i femoranda cydsyniad offeryn statudol.

Mae Llywodraeth Cymru wedi cynnig esboniadau amrywiol dros hyn mewn gohebiaeth â ni, sef:

– nid yw'n credu y byddai cynnal dadl ar y memoranda perthnasol yn ffordd gynhyrchiol o ddefnyddio "amser gwerthfawr y Cyfarfod Llawn";

– mae'r rheoliadau perthnasol wedi'u cyfyngu i gywiro diffygion yn y gyfraith a fydd yn deillio o ymadawiad y DU â'r Undeb Ewropeaidd;

– mae darpariaethau'r rheoliadau perthnasol yn dechnegol eu natur, ac nid oes dim gwahaniaeth rhwng polisi Llywodraeth Cymru a pholisi Llywodraeth y DU.

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1NA
SeneddMCD@cynulliad.cymru
www.cynulliad.cymru/SeneddMCD
0300 200 6565

National Assembly for Wales
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1NA
SeneddCLA@assembly.wales
www.assembly.wales/SeneddCLA
0300 200 6565

Yn ein hadroddiad cynnydd, nodwyd ein pryderon nad yw Llywodraeth Cymru yn defnyddio proses Rheol Sefydlog 30A fel rydym yn credu y dylai fod. Rydym hefyd wedi dweud nad ydym, hyd yn hyn, wedi gwneud sylwadau ynghylch a ddylai memoranda fod yn ddarostyngedig i gynnig cydsyniad oherwydd nad ydym yn credu y dylai ddod yn fater i ni benderfynu arno'n rheolaidd. Dywedasom y canlynol:

> Credwn y dylai pob Memoranda Cydsyniad Offeryn Statudol cysylltiedig â Brexit fod yn ddarostyngedig i gynnig cydsyniad a gyflwynir gan Lywodraeth Cymru. Fel y mae pethau ar hyn o bryd, mae proses y Memorandwm Cydsyniad Offeryn Statudol yn cael ei defnyddio fel modd i Weinidogion Cymru roi cydsyniad yn ddiofyn. I ddefnyddio cymhareb gymharol gyfarwydd, mae'r broses gydsynio'n awr yn ymdebygu i broses y weithdrefn negyddol ar gyfer ystyried offerynnau statudol; ystyrir bod cydsyniad wedi'i roi oni bai bod Aelod Cynulliad yn ymyrryd. Nid yw hynny'n briodol ac nid yw'n gydnaws ag ysbryd Rheol Sefydlog 30A.

Hefyd, daethom i'r casgliad, os yw Llywodraeth Cymru wedi sefydlu'r egwyddor, ar y cyd â Llywodraeth y DU, nad oes angen cydsyniad y Cynulliad Cenedlaethol yn gyffredinol, nid yw'n glir pa effaith fyddai unrhyw benderfyniad gan y Cynulliad Cenedlaethol i bleidleisio yn erbyn cynnig cydsyniad yn ei chael.

Yn ei lythyr dyddiedig 11 Mawrth 2019 atom, gan ymateb i'n hadroddiad cynnydd, dywedodd y Prif Weinidog y canlynol:

> Sylwaf y byddai'n well gan y Pwyllgor pe bai Gweinidogion Cymru yn gosod cynigion ar gyfer holl Femoranda Cydsyniad Offerynnau Statudol.
>
> Mae Gorchmynion Sefydlog yn nodi'n glir mai dewis i'r Gweinidogion neu Aelodau yw gosod cynnig. Mae'r ffaith bod Suzy Davies AC wedi gallu gosod cynnig i drafod Memorandwm Cydsyniad Offeryn Statudol yr Amgylchedd Morol yn dangos bod y Rheolau Sefydlog yn gweithredu yn unol â'r bwriad. Fel y nodais uchod, gan fod eich adroddiad yn datgan y gallai'r Cynulliad, pe bai angen, fod wedi gallu ymdopi ag unrhyw gynnydd o ran llwyth gwaith yn deillio o Brexit, mae'n galonogol imi y byddai'r adnoddau ar gael i Aelodau Cynulliad ddrafftio memorandwm a gosod cynnig yn y Cynulliad os oeddent o'r farn bod hynny'n hanfodol.

Fel Pwyllgor, rydym bellach yn teimlo ei bod yn briodol gofyn am eich barn am Reol Sefydlog 30A a'ch dehongliad ohoni.

Hefyd, hoffwn achub ar y cyfle i awgrymu, gyda pharch, nad yw ymateb y Prif Weinidog (fel y nodwyd uchod) i'n pryderon ynghylch dull gweithredu Llywodraeth Cymru o ran proses Rheol Sefydlog 30A yn adlewyrchu'n gywir ein sylwadau ar y ffordd y mae busnes y Cynulliad yn cael ei gynnal.

O ganlyniad i ddull gweithredu Llywodraeth Cymru o ran proses Rheol Sefydlog 30A, cyflwynodd Suzy Davies AC gynnig mewn perthynas ag un memorandwm cydsyniad offeryn statudol. Ar yr achlysur hwn, nid oedd yr Aelod yn anghytuno â memorandwm Llywodraeth Cymru ei hun, dim ond penderfyniad y Llywodraeth i beidio â chyflwyno'r cynnig cysylltiedig o dan Reol Sefydlog 30A.10. Fodd bynnag, roedd y Rheolau Sefydlog, fel y maent wedi'u drafftio ar hyn o bryd, yn dal i'w gwneud yn ofynnol iddi gyflwyno ei memorandwm ei hun (Rheol Sefydlog 30A.3). Yn ein barn ni, mae'n ymddangos yn ddiangen ei gwneud yn ofynnol i Aelod Cynulliad gyflwyno ei femorandwm ei hun yn yr amgylchiadau hyn, lle mae'n cytuno â Llywodraeth Cymru.

Yn sgil yr uchod, byddwn yn croesawu eich barn am sut y mae Rheol Sefydlog 30A yn cael ei defnyddio a'i dehongli.

Yn gywir

Mick Antoniw AC
Y Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu yn Saesneg.
We welcome correspondence in Welsh or English.